

הדלקת נרות			
ר"ח	א"ת	שבת	קיימת
19:30	18:50	17:38	ירושלים
19:27	18:50	17:56	תל-אביב
19:28	18:50	17:48	חיפה
19:30	18:52	17:57	באר שבע

נחל"י נצח

יז"ל ע"י מוסדות ברסלב | בראשות הרב שמואל שטרן שליט"א

דבר ראש הישיבה

אחדות

תראו את דור הפלגה, ש"לא יבצר מהם כל אשר יזמו לעשות" - וכל זה בזכות "שפה אחת ודברים אחדים" - מעלת האחדות לכל השפע, תורה, פרנסה, השראת השכינה, הגנה מצרות, ומה לא? - וכל רוח סערה לא תוכל להנידה - ובזכותה נזכה לגאולה השלימה!

אפילו לא הצטננות

עוד בעניין תועלת האחדות כתב דברים בספר פרי הארץ (מכתב ל' בסופו) דברים מעניינים ונפלאים ביותר: אין אדם שאין לו קטנות השכל והפסקה מדביקות בה', כי לכל אדם קורה לפעמים שנמצא ברפיון בעבודת ה', ואז ההשגחה הפרטית המיוחדת סרה מעט מעליו. ולכן הזהיר אותנו ה' יתברך בתורתו מצות "ואהבת לרעך כמוך", והרי תמיד יש אחד מבני החבורה שנמצא בדבקות באותה שעה בה הוא התבטל מדבקותו, וכשמתחזקים באהבת חברים זה כמו גוף אחד, ומאחר שנחשבים לאיש אחד הרי הוא מושגח על ידי דביקות חברו והתקשרותו בהש"ת ממש כגוף אחד, והשפע שמגיע לחבר מגיע גם לחבר השני וכולם נשכרים. ולכן כשיש חבורה חזקה שאוהבים זה את זה באמת, אף אחד לא חולה ואפילו לא מצונן, מכיון שכאשר יש אחדות שום רע לא יכול להיכנס באמצע.

וממשיך ה"פרי הארץ":
"ואפשר שזהו פירוש מאמרם ז"ל (חולין עה, א) 'מי שאירע בו דבר ח"ו יודיע צערו לרבים ורבים מבקשים עליו רחמים', ולא נאמר 'יבקשו עליו רחמים'? אבל הענין ... שאם ח"ו אירע לו איזה דבר באיזה פרק הנזכר, אינו צריך רק להודיע לרבים [שדביקותו והתקשרותו עמהם] המושגחים מאתו ית' ...

[ובכך יינצל] מכל מיני יסורין ומכל שום צער בעולם אפילו כמלא נימא". כשיש בין בני החבורה אהבת חברים, ואדם מודיע צערו לחבריו הדבוקים עמו, הוא יזכה לרפואה. ועל דרך זה כתוב בחז"ל (עי' נדרים לט, ב) שהמבקרים את החולה לוקחים אחד משישים מחולין, מכיון שלכל אחד יש צינור של שפע שמשפיע על חברו.

לא להתרכז בעצמו

האר"י הקדוש אמר לתלמידיו שיוכלו להביא את הגאולה אם תהיה אחדות ביניהם. ויש להתבונן בדבריו ולשים לב שלא אמר שהגאולה תבוא על ידי עבודת ה' הפרטית של כל אחד, תורה או תפילה כמו שצריך, אלא דווקא על ידי האחדות, כי ה' יתברך רוצה מאיתנו שנחשוב על השני, ולא נהיה מרוכזים רק בעצמנו אלא בחשיבה על הכלל. על ידי כך נבנה המשכן במדבר - שהתאחדו כולם יחד וכל אחד נתן את נדבת ליבו, וכך ייבנה הבית המקווה במהרה בימנו אמן.

בפרשתנו מסופר על "דור הפלגה" שרצו לבנות בנין עד הרקיע, ובכך הם רצו להגיע כביכול לקדוש ברוך הוא, מפני שהיו מאוחדים, כמו שכתוב "ויהי כל הארץ שפה אחת ודברים אחדים". ומשום שהיו כל כך מאוחדים וגם שלטו בלשון הקודש לכן יכלו למרוד בהקב"ה, אך הקב"ה ערבבם והפיצם ובלבל את שפתם ולשונם כדי שלא יהיו מאוחדים, ועל שם שה' פילג אותם ופיצר את אחדותם נקראו "דור הפלגה". רואים מכך שבכח האחדות יכולים לעשות אפילו בטומאה פעולות לרעה, כמו שהם ניסו לעלות לרקיע למרוד בה', ומכאן נלמד שיכולים להתקרב מאוד להשם יתברך על ידי אחדות.

פרנסה כפולה

האחדות ואהבת החברים היא מעלה עליונה ונפלאה מאוד, כי על ידי האחדות עושים כלי מחזיק ברכה, כמו שנאמר בסוף ששה סדרי משנה (עוקצין פ"ג מ"ב) "לא מצא הקדוש ברוך כלי מחזיק ברכה לישראל אלא השלום", וכשיש כלי מחזיק ברכה מגיע כל השפע ברוחניות וגשמיות. וכן כתוב (שמות יט, ב): "ויחן [בלשון יחיד] שם ישראל נגד הרה" - ואז קיבלו את התורה, מלמד שעל ידי האחדות זכו לקבל את התורה.

צדיקים הוסיפו ואמרו שאם זוכים לאהבת חברים תהיה פרנסה בשפע, ומרומו בתפילת שחרית של שבת במילים "נתנו באהבה", "נתתו" בגימטריא שתי פעמים חת"ך שהוא שם של הפרנסה, שאליו זוכים על ידי בחינת "באהבה", כשיש אחדות ואהבת חברים. וכן האחדות ממתיקה את כל הדינים, כמו שרמזו בפסוק (ויקרא יט, יח) "ואהבת לרעך כמוך אני ה'", היינו אם תקיים את הציווי לאהוב כל אחד אז תתברך שה' ישרה שכינתו בך.

מובא בספר "אהבת חברים" בשם הבעל שם טוב, שכל שאהבת החברים יותר חזקה שום רוח סערה לא תוכל להזיז אותה, אדרבא, כל רוח שתבוא תחזק יותר את האהבת חברים שנמשלת לשלהבת של עבודת ה'. ובפרט באחרית הימים העצה היחידה להחזיק מעמד היא על ידי אהבת החברים, וכמו שרבינו הק' אמר (ראה חיי מוהר"ן אות ר"ח), העיקר שתחזיקו עצמכם ביחד ועל ידי כך תמשיכו אותי אליכם.

להזמנות:
02-6289761
052-7679638

ספרו החדש של הרה"ח שמואל שטרן שליט"א

שביל חדש
נפתח אל הלב

פה להם ולא ידברו...

לשבת עמו ולשוחח אתו על מה שמעיק עליו. זה לא סותר שאחרי שנקטיב לילד נאמר לו: "ילדי היקר, אני מבין את הכאב שלך אבל עכשיו אני חושב לא למלאות את בקשתך", או "למרות התסכול שלך אני מצפה ממך לא להשתולל" וכו'. וכן כשהילד חוזר מתוך מההתנתחות, לא לנסות להרגיעו בשיחות מוסר או חיזוק, אלא לשמוע מה העיקר עליו, ולגלות הבנה לרגשותיו. כך, כשהילד והאב מדברים בשפה משותפת היא פותרת את מרבית הבעיות, וזה בדוק!

25 דקות מדאגות

התרחש אצלי סיפור שגרם לי להמון מחשבות. בבניין שלי יש מכירת ביצים, כשבתקופת הקורונה המכירה הופסקה זמנית, ולאחר מכן היא חזרה לפעול. באחד הערבים ביקשתי מבני שהיה עסוק באכילת מרק שיקנה לי ביצים, אך הילד סירב בטענה שהוא רעב והוא באמצע לאכול. אני, שידעתי שמדובר בדקה אחת, התעקשתי שהוא ילך לקנות, והילד עמד על שלו בעקשנות שלא הייתה מובנת לי. בהחלטה של אותו רגע אחזתי את ילדי בזרועו והולכתי לדלת עם כסף לקנייה, ואמרתי לו בצורה שאינה משתמעת לשתי פנים: "כשתביא את הביצים תחזור לבית!".

בני הלך לו, ורק אחרי 25 דקות שממש הדאיגו אותי כשלא ידעתי להיכן הלך, אני רואה את בני נסחב לו במעלה הרחוב עם הביצים, ואז הכתה במוחי ההבנה והיא הצליפה בי כבשוט: התברר שבני לא ידע שהמכירה שבבניין חזרה לפעול, והוא היה בטוח שאני דורש ממנו באמצע אכילת המנה לעזוב את הכל וללכת לחנות המרוחקת ולכן הוא סירב בתוקף, ואני שלא הבנתי את הסיטואציה לא יכולתי להבינו!!! חיבקתי את ילדי ובדמעות בעיניים אמרתי לו "עכשיו הבנתי את הטעות שלי, שלא השכלתי לברר את סיבת עקשנותך להמשיך לאכול". הוא ממש בכה מהתרגשות שהבנתי אותו, ואני הסברתי לו גם את טעותו כשלא הסביר לי כמה זה קשה ללכת לקניות בצרכנייה באמצע אכילת מרק...

ומכל זה למדתי לקח חשוב: לדעת להקשיב, ולנסות לדובב את הילד להסביר את עצמו, ולא רק לחשוב על אופני משמעת!

ה' יעזור ונזכה לחנך את ילדנו עם הרגישות המתאימה, אמן.

(ל"ג א"מ ר' חנוך העניך בן יעקב עזריאל זצ"ל הכ"מ)

בפרשתנו מופיע המדרש שמספר על נח שאיחר את ארוחת האריה, וכשסוף סוף נח הגיע אליו עם האוכל האריה נשכו בכעס. ללא ספק נח היה מספיק הסברים לתת לאריה על עיכובו, ולאריה היה מספיק כישורים להסביר לנח את הזעם שלו עליו, אבל כשאין שפה משותפת (מסיבות מובנות...) תמיד יהיו בעיות...

עיקר בעיות החינוך והחיכוכים שנוצרים בין הורים לילדיהם או מחנכים לתלמידיהם, נובעים מתקשורת לקויה. האב/מחנך דורש דרישות מהילד, הילד לא יודע כיצד להגיב ומסרב לדרישות, האב כועס ומגיב מהבטן, הילד מתוסכל ומתנהג בהתאם, והתוצאות ידועות מראש. ובפן השני הילד מגיע עם בקשה לאביו, האב לא מקשיב "באמת" ומסרב כלאחר יד, הבן מגיב בהתמרמרות, וזוכה לקיתון על פניו, וחוזר חלילה.

בעצם אם היה עומד אדם שמסביר לאבא שהבן באמת רוצה ליישם את המבוקש ממנו אבל יש לו כרגע קושי מסוים, יכול להיות שמדובר בסיבה לא מוצדקת, אבל היא לפחות שווה שמיעה והתייחסות! וכן אם היה עומד אדם שייסביר לילד שאביו אינו מבין שפה שלא מדוברת במילים, ואם קשה לו הוא חייב לדבר ברור, רוב הבעיות היו מסתדרות!

לדבר - ולהקשיב

נקודת הבעיה היא שחסרה פתיחות בין הילדים להורים ולהיפך, וכמובן שסבלנות הדידית היא מצרך נדיר, ולכן ההורה מטיל פקודות ללא שמיעת מצוקת הילד, והילד מסרב ללא מתן

הסבר ראוי, וכן כשהילד במצוקה התנהגותו עמוסה ועבנות ורוגז אבל האבא רואה את זה כסתם מופרעות ומגיב בתקיפות לא מחושרת.

כדי לשנות את המשוואה הזאת עלינו ללמוד להקשיב, וכן ללמוד לדבר. כלומר: כשהורה מבקש בקשה מילדו והילד מסרב, על ההורה לשאול את הילד האם ישנו כרגע קושי עם הדרישה שלו, ולהסביר לו שהוא צריך להסביר את עצמו בבירור. מובן שזה לא סותר את המשמעת בבית, כי בסופו של דבר אם הסיבה היא מובנת רצוי לקבלה, ואף אם במקרים חריגים האב מחליט שבשביל החינוך עליו להתעקש, אבל העובדה שהוא הקשיב לילד מראה אמפתיה לרגשותיו של הילד וזה חוסך הרבה בעיות!

כך גם כשהורה מזהה מצוקה של הילד, או בהבעת רגשות מתפרצים או בדרישה לא סטנדרטית, על האב

רבי נחמן יעניק
לך ולילדים שלך,
חוזק נפשי
והעצמה...

ניצוצות
מגזין הלב לכל המשפחה

מוקד המבצעים
למצטרפים חדשים:

02-623-1218

סודם של הדגים

של בעלי החיים, לא לפני שנח הקריב מכל בעלי החיים הטהורים לקרבן, כלומר התחיל לתקן.

מכיון שאנחנו אוכלים בשר כדי לתקן את הקלקולים הטבועים בו, ציווה עלינו הבורא בדיוק איך צריך לשחוט, עם איזה סכין ובאיזה לחץ ועד איפה, לא פחות ולא יותר, כי בכדי לתקן את פגמם של אדם הראשון ודור המבול צריך להשקיע.

אבל הדגים, אוי הדגים. הדגים לא קלקלו בדור המבול, כפי שכבר הזכרתי, ולכן אינם צריכים תיקון ומערכות מצוות שחטיה ומליחה וכו'. אבל דגים חביבים ואהובים: אולי תגלו נא לי איך עשיתם את זה? איפה טמון סוד הצלחתכם שעלה בידכם לשמר מערכת חוקים קדושה גם כאשר כל העולם היה עסוק בדהירת אמוק לעבר השאול?

הדגים, כידוע, לא מצטיינים בהסברה. הם מתחמקים באלגנטיות מידי השואלת וממלאים פיהם מים. אבל זה בדיוק סוד ההצלחה שלהם: המים.

כל בשר השחית את דרכו "על הארץ". העפר, האדמה, הם הבעייתיים. "ארורה האדמה בעבורך". אבל המים? המים הם סמל הנקיין והטהרה, אשריו של מי שטמון בהם, עין הפגם לא מסוגלת לחדור את המים ולשלוט בו. שבעים הקליפות של האומות נובעים מקליפת הניאוף, והיא שולטת רק דרך העין. אין ראיית עין - אין קליפות.

והדגים כל כך קשורים למים, שאם רק תוציא אותם מהמים הוא ישתולל וירעד כמו באלול, ואחרי דקה ימות. הוא לא מסוגל לחיות מחוץ לשכבת ההגנה המימית.

ומה המסר שבבילנו?

העיניים השתוללות להן מתחת למצחנו ומעל לאפנו הן לא סתם חורים בגולגולת. הן פתחים לנשמה. אם נצליח לשמור אותן מכוסות, שלא יראו שום דבר שאינן צריכות, נציל אותן מהמבול ומ-כ-ל הקליפות. בעזרת השם.

(עפ"י ליקוטי הלכות בשר שנתעלם מן העין ב)

ה דור הצעיר אולי כבר לא זוכר את זה, אבל לפני כעשור עוד יכולת להיכנס לחנות הדגים השכונתית ולבחור לך דג קרפיון מתוך אותם השטים בבריכה, כשהמוכר נוטל פטיש בידו ומכה אחת ושתיים על מוחו של הדג עד שזה האחרון מפסיק לקרטע.

בהיותי ילד ראיתי זאת פעם ראשונה כשהלכתי עם אבי לקנות דגים לשבת, ופשוט הזדעזעתי. ככה? בלי שוחט, בלי ברכה, זבנג בראש וגמרנו!?

הייתי קטן מידי בכדי להבין את העומק, אך הוסבר לי שכן הדין זהו. דגים אינם טעונים שחטיה.

ריחמתי על הדגים שלא זכו לתיקון כמו הבהמות והחיות והעופות, אבל השבוע אנו למדים על הדגים שדווקא לא קלקלו במבול, כלומר הם הכי עילאיים בעולם החי. גם בראש מנצנץ לי משהו על צדיקים שמתגלגלים בדגים, כך שהם לא נראים לי כל כך גרועים...

אז אולי נתחיל מההתחלה: למה בעלי החיים צריכים בכלל שחטיה לפני האכילה? מה שורש המצווה הזו? אומרים שזה בגלל הנשמות

והניצוצות שבתוך האוכל, אבל בואו נדבר ברור יותר וממוקד יותר: כאשר אדם הראשון חטא כל הבריאה התקלקלה כולל הבהמות והחיות. הקלקול לא נעצר אז, והעולם המשיך להתדרדר עד שאנו מוצאים את ההכרזה האלוקית בתחילת פרשתנו "קץ כל בשר בא לפני", העולם הגיע לסף יכולת ההכלה של הקלקולים הרבים.

אבל לא לשכוח שיש את נח. כשנולד כולם פלטו אגחת רווחה ואמרו "זה ינחמנו ממעשינו ומעצבון ידנו", הוא יתחיל את התיקון.

ובאמת, לאחר שכל הברואים נשרו שנה שלמה בתיבה הקדושה שנח בנה על פי הוראותיו המדויקות של הבורא - התחיל תיקונם, ואז נאמר לנח שמעתה הוא יכול לאכול בשר, אפשר להתחיל לתקן את הקלקולים

לצעירי הצאן

ואהבת לרעך

האחדות ואהבת החברים היא מעלה עליונה ונפלאה מאוד, וכשיש חבורה חזקה שאוהבים זה את זה באמת, אף אחד לא נוזק, לא חולה ואפילו לא מצנן, מכיון שכאשר יש אחדות שום רע לא יכול להכנס באמצע...

מתוך מאמר ראש הישיבה

תורה של שבת

8 שנים לפטירת מרן הרב עובדיה יוסף זצ"ל, שב"ק ג' מרחשוון תשפ"ב - תשע"ד

הלא-שגרתי הפתיעו. מחוץ לבניין ישיבת פורת יוסף התגודדו בחורים על פתח הכניסה מפאת חוסר מקום בפנים האולם, דבר שלא אירע בדרך כלל. רונן "הריח" כאן אירוע, אולי חתונה או שבת שבע ברכות? טעימה קלה לא תזיק לו כעת... ליתר ביטחון הוא שאל את אחד המתאספים מה מתרחש בפנים ועל מה הם צובאים, והוא השיב לו בתגובה "כנס, כנס".

רון דחף קלות ימינה ושמאלה והצליח להכניס את גופו המגודל אל תוך האולם, ובמקום שולחנות ערוכים מטעמים נגלה לעיניו מחזה מרתק: שורות שורות של אנשים יושבים כשעיניהם נעוצות כבמסמרים אל מזרח האולם, שם ישב רב בבגדים מפוארים וסיפר מעשה מסקרן. הסיפור תפס את ליבו של רונן שלא היה מסוגל לצאת עד שנתוודע לסופו המעניין של המעשה.

כנראה היה זה סופו של השיעור, ורון, שבקצה לשונו הרגיש טעם חדש בחייו, שאל את הסובבים אם השיעור מתקיים בכל יום. "לא, זה שיעור שבועי בכל ליל שבת, מתחילים בשבע וחצי".

בשבת הבאה רונן הגיע כבר בשבע וחצי, "לתפוס מקום טוב".

השיעור היה שזור כולו בסיפורים ומשלים כיד ה' הטובה על מרן, ורון רווח עונג מכל מילה, ולא תאמינו, גם מדברי התורה המשובצים בדרשה.

למחרת אופנועו של רונן כמעט רקד משמחה. השעה 7 עברה זה מזמן, ורון לא הגיע לקחתו בכוח כדי לחלל את השבת. מתברר שלמרות שאף אחד לא ציפה בכך, רונן הבין מעצמו שזה לא מתאים.

בשבת שאחריה ירד רונן במדרגות ביתו בשעה שבע, והאופנוע הבין בצער שנגזרה הגזרה ובעליו ישוב לחלל בו את השבת, אך לא! רונן המשיך בדרכו ברגל, כשבידיו הטלית הנושנה שאביו קנה לו לבר המצוה.

לבתי הכנסיות שבסביבת רחוב מגוריו התבייש רונן להיכנס, הלא כולם מכירים אותו ויודעים מה היה נוהג לעשות מדי שבוע בשעה זו... הוא הרחיק מעט לבית הכנסת "מחניים" שליד סנהדריה, שם התפלל את תפילת יום השבת.

השבתות הבאות שוב פגשו אותו מרותק לשיעוריו של הרב עובדיה, כשאט אט הוא מתקרב עוד ועוד לצור מחצבתו ומוסיף לקיים עוד דינים ומצוות שנודעים לו. הניצוץ נדלק.

לאחר כמה חודשים מצא את זיווגו הלא-יאמן, אשה יראת שמים ושומרת מצוות שחזקה אותו בדרכו החדשה, כשאת בניהם המשותפים שלחו לשיבות קדושות, כולם יראי ה' ובני תורה.

כך עוצמתה של התורה להחזיר אנשים למוטב, כיון שהתורה היא אמת, ושפת אמת - תיכון לעד!

(מקור: הרב עובדיה זצ"ל בעצמו בספר "מעדני מלך", ומשם לספר "ממור על מור")

בחץ שוררת חשכה. ברקים עמומים מבליחים ברקיע ומאירים אותו קמעא, רמז גס לסערה שמתחוללת אי-שם ואולי תגיע בקרוב לכאן. ליל שבת הוא הלילה, ליל מנוחה, בו הבריות מבכרים לשהות בביתם ולהתכסות עד למעלה ראש בשמיכת פוך עבה, אך האולם שמתחת לישיבת "פורת יוסף" מואר ומוסק היטב. עשרות רבות של אנשים יושבים בנוחות על כסאות מרופדים ומאזינים בשקיקה לשרשראות הפנינים המתגלגלות מפיו של הרב עובדיה.

חן יצק ה' בשפתותיו של הרב עובדיה, ושומעיו מרותקים לכל הגה היוצא מפיו. הגר"ע משתדל מאוד שהשיעור יהיה מעניין ומרתק, כיון שהוא גוזל בכוח נתחים מזמנו היקר מפז כדי לקרב את העם לתורה ולהלכה.

• • •

רונן הסתובב לו ברחוב הצונן תוך שהוא רוטן קלות ומתיז בנעליו אבנים מזדמנות. למה רוטן? לא יודע למה, כחלק מהשגרה... החיים יפים ומסודרים, האופנוע החדש שקנה עושה לו רק נחת ומוציא את עיני השכנים המקנאים, וכעת הוא מחפש מה לעשות לבילה הארוך שלפניו.

האמת שצריך ללכת לישון בזמן. מחר יש את התענוג השבועי שרון לא מוותר עליו בשום אופן. הוא קם מוקדם, כשהאזר הירושלמי הקריר עוד שולט והרחובות ריקים יחסית, ובסביבות השעה 7 הוא כבר רכוב על אופנועו האימתני בדרכו ל"עונג שבת לפי הבנתי", רחמנא ליצלן ולשיבון,

נטיעה מהירה ללא מטרה מוגדרת ברחובות שכונת מגוריו.

מטבע הדברים, ככל שהטוסטוס מרעיש יותר כך הוא מסב לו יותר הנאה וסיפוק, ומאידך כך מחמץ יותר את ליבם של מייקרי התורה והשבת. דבר מטריד נוסף שנגרם על ידי נסיעותיו הרעשניות של רונן, הוא שלאורך כל הרחוב היו מתפללי בתי הכנסיות נפגעים מאוד מהרעש החזק שגרם לחוסר יכולת לשמוע את התפילה וקריאת התורה.

יהודים בעלי לב חם ניסו לדבר על ליבו של רונן שיפסיק את מסעותיו המטרידים יהודים רבים כל כך, אך זה סירב בנחרצות. "זו השכונה שלי ואף אחד לא יאמר לי מה לעשות או לא לעשות בה". גם אלו שלא תתייאו נתקלו בהתנגדות עיקשת מצידו של רונן: בשום אופן לא יפסיק את תחביבו הקבוע מזה שנים בבוקר יום השבת, ה' ירחם.

ובגלות כמו בגלות, לא אפשרי לעשות ולפעול משמעותית נגד עוברי עבירות, אלא להתפלל שישב שופטנו כבראשונה ויועצנו כבתחילה.

• • •

מראה הרחוב היה מוכר לרון מאוד, ולכן המראה

מפיק מרגליות. הרב עובדיה בדרשה אחת מני רבבות

הכי קרוב - הכי מפנק

הומינו עכשיו חדר במלון שמאחורי הצינור!

050-4141-497

avraham201@gmail.com

8

LANDAU

לנדאו - הבית שלכם באופן

מיטות קינג סייז

סאונה ומקוה מטאור

ארוחות כיד המלך

הכי קרוב לצינור!

שאלה:

מתי צריך למשמש בתפילין?

התשובה: בכל פעם שזכור בהן, חוץ מבשעת התפילה והלימוד.

הרחב דבר:

נאמר ב"שולחן ערוך" (סי' כח ס"א): "חייב אדם למשמש בתפילין בכל שעה, שלא יסיח דעתו מהם". ומסביר ה"משנה ברורה" (שם סק"א), ש"בכל שעה" הכוונה בכל פעם שזכור בהם [ומוסיף עוד טעם למשמוש - כדי לתקן שלא יזוזו ממקומם].

טעם המשמוש הוא, כאמור, שלא יסיח דעתו מהם. מקור איסור הסחת דעת מתפילין נלמד בגמרא (מנחות לו, ב) מהפסוק שנאמר על ציץ הזהב של הכהן הגדול (שמות כח, לח) "והיה על מצחו תמיד", דהיינו שלא יסיח את דעתו ממנו, וקל וחומר לתפילין שיש בהם הרבה אזכרות שם שמים.

והנה לכאורה אדם צריך לזכור את התפילין ולחשוב עליהן "נון-סטופ", אך נפסק בהלכה (סי' מד ס"א ובמשנ"ב) שמותר אפילו לישון בתפילין במקרים מסוימים ובתנאים מסוימים, שלמרות שאינו

חושב בשנתו על התפילין אין זה נקרא הסחת דעת. הסחת דעת היא כשהוא במצב של "שחוק" ו"קלות ראש", וכשהוא ישן אדרבה, הוא שוכח את הבלי העולם... ולכן אין זה נקרא שהסיח דעתו.

נציין, שלמרות שמצוה מן המובחר היא שממש לא ישכח מהתפילין ושתמיד תהיה דעתו עליהן בפועל, מכל מקום בשעת התפילה והלימוד הרי הוא עסוק בדביקות בה' שזו מטרתם של התפילין ואין צורך לחשוב עליהן בנפרד (משנ"ב שם).

משכך, התשובה לשאלתך ברורה: אתה חייב למשמש בתפילין בכל פעם שאתה נזכר בהן כדי שלא תגיע למצב של קלות ראש וכד', אבל בשעת הלימוד והתפילה אין חובה כיון שאתה ממילא עסוק בדביקות ה'.

נוסיף כי נהגו למשמש בתפילין בקטעים מסוימים בתפילה, כגון ב"קשרתם" וב"היו לטוטפות" (שו"ע סי' סה).

ניצוץ לשבת

מתוך גליין 'ניצוצות', מגזין הלב לכל המשפחה

הנה מה שאני מחפש

הביא לי את הספר ומאז מידי בוקר נהגתי להגות בו לפני תחילת הלימודים ב'עץ חיים', כשלפעמים היה השער סגור והייתי צריך לדלג מעל הגדר, ולאחר מכן יכולתי להתבודד שעה שלימה ללא הפרעה. למעשה זה מה ש'סחב' אותי לברסלב.

"באותה עת שמעתי מרבי יצחק אנשין על המושג 'יציאה לשדה' - 'ארויס גיין אין פעלד' - כדי להתבודד. היינו נאלצים להרחיק נדוד עד לשכונת גבעת שאול.

"היה לי קרוב משפחה שגם התחיל באותה תקופה להתקרב לברסלב. באחת הפעמים שיצאתי איתו לשדה, חזרנו עם נעליים מטונפות בבוץ. אביו שהבחין בדבר, גילה עד מהרה שבנו 'נתפס' לברסלב ושלה אותנו לשיבה מרוחקת. ריחוק המקום גרם גם לפירוד הלבבות - והא התרחק.

"מעניין לציין כי בעוד הסיבה העיקרית לרתיעה של הורינו מדרכינו החדשה, היתה מחשש לקשיים בשידוכים, במקרה זה למדנו שאין יסוד לחשש. קרוב זה התחתן בגיל מבוגר, בשעה שאני הייתי נשוי זמן רב..."

(מגזין 'ניצוצות' טבת תשע"ג)

גדלתי בשכונת 'כנסת', מספר הרה"ח רבי משה קרמר שליט"א, אה"ה הסמוכה לשכונת 'שערי חסד' שם שכן בית המדרש של חסידי ברסלב. כמו כן דודי היה חסיד ברסלב - הרה"ח רבי נחום יצחק פראנק זצ"ל. ידעתי שיש 'ברסלב' חסידים, אבל יותר מעצם הידיעה לא ידענו כלום. לא ידעתי אפילו מהי המשמעות של 'חסיד ברסלב'. היה לי בזכרון שיש דבר שנקרא 'התבודדות' שבפשטות נכנסים לחדר ולא מדברים עם אף אחד. ידעתי שזה קשור לברסלב אך לא ידעתי מה זה אומר. הרגשתי שזה משהו מיוחד ולא ידעתי איך עושים את זה, איך מדברים עם ה'ריבונו של עולם'. אני זוכר שפעם נכנסתי לבית המדרש בריסק, עליתי לעזרת נשים וניסיתי לדבר עם הקב"ה, אך לא ידעתי כיצד.

"פעם התפללתי ב'ברודיא שול', וראיתי שם ספר מונח על השולחן, 'השתפכות הנפש'. פתחתי את הספר והנה מה שאני מחפש כל כך הרבה שנים, הגדלות והעניין של ההתבודדות, פתאום הכל כאן!

"יבי נטע רזנטל היה זה שקרבני ביותר. באחת השיחות הראשונות שהיו לי איתו סיפרתי לו שראיתי את הספר השתפכות הנפש ואני מאד מעוניין ללמוד בו, הוא

דלג מעל הגדר. רבי משה קרמר

פתגם השבוע

גם אם אתה לא מחנך
לכל הפחות אל תקלקל

מתוך הספר 'פיקדון משמים', המדריך המושלם לחינוך. מאת ראש הישיבה הרב שמואל שטרן שליט"א

להצלחת ולרפואת הרב אליעזר בן עמיא שליט"א

נתן בת בת-שבע ואדל בת דבורה ציפורה רחמים
לכל הישועות

העלון נתרם השבוע

להצלחת משפחת אוקן

להצלחת משפחת שרון

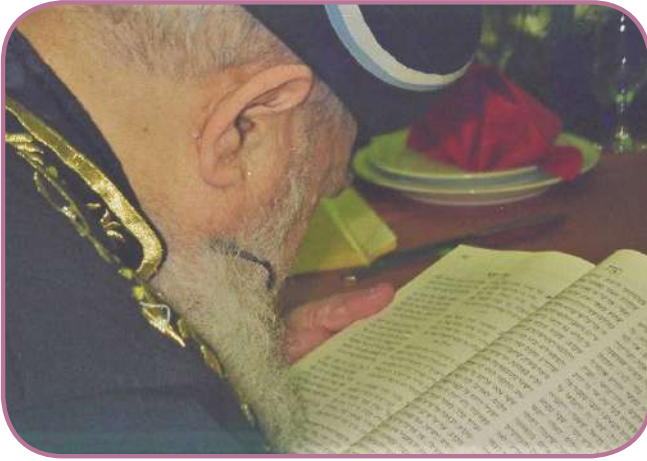
להצלחת משפחת שילר

נס"ד נ"ה
סטודיו טאטע
סטודיו ליצירה יהודית
| ניצוץ נדב"י | צילום ילדים ומשפחות | מתנת ומזכרות |
tate.odell@gmail.com | 054.844.1858

כל מכמני התורה

קשר מיוחד. מרן הרב עובדיה זצוק"ל מעיין בספר אוצר היראה

ש

מונה שנים ימלאו בשבת זו מאותו יום ג' מר חשוון בו הסתלק לגניז מרום גדול פוסקי ההלכה של הדור האחרון, מי שתורתו השקתה עדרים בכל פינה ברחבי תבל ומי שחיבוריו ההלכתיים הפכו להיות נכס צאן ברזל ביהדות ואף חלק מהמשכיות דרכי התורה כולה לדורות הבאים, הלא הוא מרן הגאון האדיר רבינו עובדיה יוסף זצוקל"ה.

לנגד עיניו של מרן הרב עובדיה עמדה ההלכה, אליה היה צמוד ואיתה הקים את עולם יהדות ספרד לתפארת ולגאון, כשעשרות ספרי הלכה שכתב ומאות חיבורי ההלכתיים האירו את העולם כולו ויאירו עוד דורות ארוכים.

ביקש ממני ליקוטי מוהר"ן

שבעה ספרי ליקוטי מוהר"ן שכנו בין האוצרות בהם טייל הרב עובדיה כל רגע בחייו - אוצר הספרים הכביר שבביתו. באחד מהם אף נמצאו הערות רבות לאורך הספר כולו בכתב ידו, אותם הוסיף בעת לימודו בספר הקדוש.

משנתו הטהורה של רבינו הקדוש מברסלב זיע"א הייתה נהירה למרן זיע"א כמונחת בקופסא, והוא השתמש בתורות רבות מהספר ליקוטי מוהר"ן כמה וכמה פעמים בחיבוריו ובפסקיו ההלכתיים, כשהוא מעתיק ומצטט את דברי רביה"ק לגבי הלכות שונות.

הרה"ג ר' שאלתיאל עמר שליט"א, מי שהיה אחראי על כתיבי היד של מרן בשנותיו האחרונות והיה מגיש למרן את הספרים הנצרכים לו בלימודו, מספר כי בתקופה אשר זכה לשמש בקודש גילה עד כמה בקי מרן גם בספר הקדוש ליקוטי מוהר"ן. "כמה וכמה פעמים בעת כתיבת פסקיו ביקש ממני מרן את הספר ליקוטי מוהר"ן לעיין בו" הוא מספר, וכפי שמוסיפים הגאונים הרב אבובח שליט"א והרה"ג ר' שמעון ועוננו שליט"א שגיליונות ספר ליקוטי מוהר"ן של מרן היו מלאים הגהות בכתב ידו.

תודה על המתנה

הדוגמאות לכך רבות. כך למשל בקובץ "בית יוסף" שראה אור בחודש תמוז תשע"ו, הובא מכתב מערב ר"ח ניסן שנת "שמש ומגן ה'" (תשל"ט), בו נשאל מרן אודות ברכת חכם ומביא בתשובתו את דברי רבינו

בליקוטי מוהר"ן שיש לפנות לפוסק הלכות, כן מודה שם מרן לנשוא המכתב הרה"ג ר' דוד בן יצחק על שהביא לו במתנה את ספרו של רבינו הקדוש "ליקוטי מוהר"ן".

"היה זה כאשר יצא לראשונה מהדורה מיוחדת של הספר ליקוטי מוהר"ן בפורמט ענק" סיפר בעבר הגאון רבי דוד בן יצחק שליט"א למגזין ניצוצות על אותו ליקוטי מוהר"ן. "הוצאת הספרים "משך הנחל" הדפיסה אותו, ואני ששמחתי ממנו כל כך החלטתי לרכוש אותו גם כן למרן הרב עובדיה. כשהבאתי לו את הספר הרב שמח והודה לי מאד". הרב בן יצחק מוסיף נקודה מעניינת: "לפני שיצאתי שאלני מרן לפתע: 'הבאת לי את הספר במתנה?' אמרתי לו 'וודאי שכן!'. מרן חיך ואמר לי: 'הרי הגמרא אומרת הנותן מתנה לחברו צריך להודיעו... היית צריך להודיעני שהבאת לי את הספר במתנה'. בהמשך באמת מרן כתב לי על כך תודה במכתב שהתפרסם בקובץ בית יוסף, ואז ראיתי עד כמה הוא באמת שמח על כך".

הוספה על ליקוטי תפילות

ספר נוסף נדיר ביותר שהיה באוצר הספרים של מרן הוא 'ליקוטי תפילות' שחיבר מוהרנ"ת, אותו קבל מאת הגה"ק רבי מרדכי שרעבי זיע"א. באחד הדפים של הספר ליקוטי תפילות של מרן, נמצאה הערה מרתקת במיוחד אותה הוסיף מרן זצוק"ל על תפילתו של רבי נתן, דבר שמלמד עד כמה השתמש מרן בתפילות הקדושות הללו.

וכך מוסיף מרן בכתב ידו בתפילה כ"ז ח"ב לאחר המילים "ותעזרני ברחמיך לעשות כמה וכמה מצוות ולעסוק בתורתך הקדושה": "ויהי רצון שחפץ ה' בידי יצליח, ויפוצו מעיינותי חוצה להגדיל תורה ולהאדירה, בבריאות טובה ונהורא מעליא לאורך ימים ושנות חיים..."

כולל יום שישי

דרושים תורמים עבור בשר, דגים, יין, סלי מזון, ושאר ירקות ומוצרים לחלוקה לכבוד שבת קודש עבור 50 אברכים מתמידים המתמסרים ללימוד התורה הקדושה בשעות הבוקר מידי יום שישי בכלל נחלי נצח'

לתרומות: 053-31-25231

מוקד הזמנות: 1-800-800-148

הספרים והדיסקים של הגה"ח רבי שמואל שטון שליט"א אצלכם בבית